

službě civilní. První soud vyhověl námitce nepřipustnosti pořadu práva proto, že tu jde o nárok ze služebního poměru žalobce jako vojenského gážisty vůči vojenské správě a že ve příčině takových nároků je ve smyslu dvor. dekretu ze dne 16. srpna 1841, čís. 555 sb. z. s. a dekretu dvor. kanceláře ze dne 24. září 1841 sbír. zák. pol. svazek 69 strana 297 pořad práva vyloučen. Než s názorem tímto nelze souhlasiti, poněvadž žalobce sám tvrdí, že byl v době propuštění déle sloužícím poddůstojníkem, a nebyl tudíž ani zeměpanským úředníkem ani sluhou, na něž se ony dekrety vztahují. Naproti tomu nelze přisvědčiti ani názoru stěžovatelovu, že zažalovaný nárok jest nárokem soukromoprávním, neboť v právním poměru, z něhož nárok ten jest vyvozován, nevystupuje žalobce oproti žalovanému jako právní podmět jemu na roveň postavený, nýbrž jako příslušník vojska proti správě vojenské, tedy jako podřízený oproti svrchovanosti státní a práva, z takového poměru odvozovaná, jsou nároky veřejnoprávními. A právě proto, že ve sporu jde o náhradu škody, která žalobci podle jeho tvrzení byla způsobena orgány správy vojenské při výkonu moci veřejné, tudíž o nárok povahy veřejnoprávní, sluší jej uplatňovati dle Šu 1 zákona ze dne 2. listopadu 1918, čís. 4 sb. z. a n., u řádných soudů a tím je v první stolici zemský soud civilní v Praze.

N e j v y š š í s o u d obnovil usnesení prvního soudu.

D ů v o d y:

Napadené usnesení má za to, že dvorský dekret ze dne 16. srpna 1841, čís. 555 sb. z. s., nevztahuje se na žalobce, jenž dle svého tvrzení byl v den svého propuštění ze služby účetním poddůstojníkem z povolání, v druhé řadě pak, že je žalobní nárok jako veřejnoprávní uplatňovati podle Šu 1 zákona ze dne 1. listopadu 1918, čís. 4 sb. z. a n. u zemského soudu civilního v Praze. V tom i onom směru je náhled ten mylný. Uvedený dvorský dekret mluví všeobecně o úřednících a služích (Beamten und Diener), pod kterým označením je zajisté rozuměti veškeré osoby t. zv. gážisty, jsoucí ve veřejné službě státní, ať civilní, ať vojenské, tedy i účetní poddůstojníky. Působnost zákona ze dne 1. listopadu 1918, čís. 4 sb. z. a n. jest omezení na nároky veřejnoprávní v případech, v nichž správní úřad nevynesl o nároku nálezu, schopného pravomoci, nýbrž kde státní správa jest účastna jako strana (sr. rozh. R I 278 20 uveřejněné pod čís. 524 úř. sb.). Ve sporném případě rozhodla však vojenská správa jako nadřízený úřad žalobcův, takže tento měl možnost a příležitost odporovati výroku tomu správní cestou.

Čís. 2586.

V řízení o prozatímním opatření není rekursní soud vázán skutkovým zjištěním, jež učinil první soud na základě výpovědi přezvědých osob.

(Rozh. ze dne 8. května 1923, R I 409/23.)

Ku zajištění žalobního nároku povolil soud první stolice prozatímní opatření, jež pak k odpůrcovu odporu zrušil. Rekursní soud ponechal prozatímní opatření v platnosti.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu a uvedl v otázce, o niž tu jde,

v d ů v o d e c h:

Stěžovatel vytýká napadenému usnesení, že rekursní soud neprávem dospěl k opačnému přesvědčení, než soud první stolice, ježto neopakoval důkazů, a že tím porušil zásadu bezprostřednosti. Dále však dovozuje též stěžovatel, a to správně, že řízení o prozatímném opatření spokojuje se s pouhým osvědčením, jež se děje výsledkem přezvědných osob, pro něž neplatí ustanovení o svědčích dle Šu 329 c. ř. s. Je proto záporně zodpověděti otázku, zda rekursní soud byl vázán zjištěními, jež učinil první soud na základě výpovědí přezvědných osob jím slyšených, neboť nejde tu o skutková zjištění, vížící nadřízený soud podle Šu 498 c. ř. s. Není tu vytýkané vady řízení, ač rekursní soud vzal za osvědčeny jiné okolnosti, než soud první stolice, aniž opakoval výsledky přezvědných osob.

Čís. 2587.

Nárok na uznání otcovství jest nezadatelným právem dítěte a nemůže ho dítěto býti zbaveno ani smírem poručníka, kterým se uznává, že ten který muž není jeho otcem, třebaže smír byl schválen soudem poručenským.

(Rozh. ze dne 8. května 1923, Rv I 348/22.)

V roce 1908 domáhala se žalobkyně na žalovaném uznání otcovství a placení výživného. Smírem ze dne 7. července 1908 žalovaný sice uznal nemanželského otcovství, avšak zavázal se zaplatiti jednou pro vždy na výživu a vychování žalobkyně 500 K. Poručník se smírem souhlasil a poručenský soud jej schválil. Žalobou v roce 1921 domáhala se žalobkyně znovu na žalovaném uznání otcovství a placení výživného. O b a n i ž š í s o u d y žalobu zamítly, o d v o l a c í s o u d z těchto důvodů: Rozhodnutí sporu závisí na otázce, zda smír ze dne 7. července 1908 byl dle §§ 1380, 156, 902 a 914 obč. zák. smírem konečným či snad jen prozatímním, poněvadž vzhledem na veřejnoprávní ráz výživy dítěte úmluva stran ohledně odbytného ku škodě dítěte jest zajisté omezena. Odvolatelka přehlíží, že v tomto případě nejednalo se jen o výživu a výši výživného, nýbrž že proti Václavu J-ovi, který otcovství popřel, byla dne 23. června 1908 podána žaloba na zjištění otcovství. Otec žalovaného Josef J. přistoupil ku smíru jako rukojmí a plátce a matka dítěte si své nároky vyhradila. Změna majetkových poměrů u strany žalované jest za stavu věci nerozhodnou, neboť placení výživného závisí na zjištění ve smyslu Šu 163 obč. zák., zda Václav J. otcem dítěte jest čili nic. Že Václav J. otcem dítěte jest, dosud vůbec nijak zjištěno nebylo a odvolatelka nechť odpoví na otázku, zda bylo při sepisování smíru na to pomýšleno, že by po 13 letech, kdy průvody procesní pozbyly živosti, spor o zjištění otcovství